

Bruksela, dnia 14 sierpnia 2013 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 74/2013

Sprawozdanie z posiedzeń komisji Parlamentu Europejskiego w lipcu 2013 r.

Bruksela, lipiec 2013 r.

1. **KOMISJA PETYCJI** – Dyskusja nt. kopalni odkrywkowej w Kunicach i wydobywania gazu łupkowego w Polsce
2. **KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH** – Więźniowie CIA w krajach europejskich
3. **KOMISJA DS. PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII (ITRE)** - Oplaty roamingowe powinny zostać zniesione do końca 2015 r.
4. **KOMISJA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI (ENVI)** – Posłowie zastrzegają prawo w celu zniechęcenia młodych ludzi do palenia
5. **KOMISJA DS. WOLNOŚCI OBYWATELSKICH I SPRAWIEDLIWOŚCI** – Śledztwo ws. amerykańskiego programu nadzoru PRISM
6. **KOMISJA DS. ROZWOJU REGIONALNEGO** – Przyjęcie pakietu ws. polityki spójności na lata 2014-2020
7. **KOMISJA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI (ENVI)** – Posłowie opowiadają się za promowaniem zaawansowanych biopaliw

8. **KOMISJA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI (ENVI)** - Przyjęcie sprawozdania ws. oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne
9. **KOMISJA DS. GOSPODARCZYCH I MONETARNYCH** - Niskie stopy procentowe przyczynia się do ożywienia gospodarczego
10. **KOMISJA DS. RYNKU WEWNĘTRZNEGO** - Ponowna rejestracja samochodu w innym kraju UE: eurodeputowani popierają nowe prawo
11. **INNE** - Parlamentarne priorytety na drugą połowę 2013 r.

1. KOMISJA PETYCJI – Dyskusja nt. kopalni odkrywkowej w Kunicach i wydobywania gazu łupkowego w Polsce

W dniu 8 lipca w Komisji ds. Petycji (PETI) odbyła się wstępna dyskusja nt. sprawozdania z wizyty rozpoznawczej w Polsce (w dniach 29–31 maja 2013 r.), dotyczącej dwóch petycji: 1. kopalni odkrywkowej w Kunicach na Dolnym Śląsku; 2. wydobywania gazu łupkowego w Polsce. **Victor Bostinaru** (S&D, Rumunia), koordynator S&D w komisji PETI i przewodniczący delegacji PETI do Wrocławia, ogólnie przychylnie wypowiadał się nt. zaangażowania administracji polskiej w obu kwestiach, jednak skrytykował „brak dialogu między władzami a obywatelami i lekceważenie wyników referendum dotyczących kopalni odkrywkowej na Dolnym Śląsku”.

W kwestii łupków stwierdził, że w Polsce: „panuje podejście religijne do gazu łupkowego, polegające na tym, że władze nie pozwalają kwestionować tego źródła energii, ani wysuwać żadnych obaw – to podejście podważa przejrzystość działania władz”. Poseł Bostinaru potwierdził, że czeka na przesłanie dodatkowych dokumentów ze strony polskiej administracji, a temat powróci na kolejnych posiedzeniach komisji.

2. KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH – Więźniowie CIA w krajach europejskich

W dniu 8 lipca Komisji Spraw Zagranicznych (AFET) odbyła się debata nt. ewentualnych działań następczych związanych z rezolucją 2012/0309 w sprawie domniemanego transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów przez CIA w krajach europejskich. Podczas debaty posłanka **Helene Flautre** (Greens-EFA, Francja), poparta przez przedstawicieli S&D i GUE-NGL, wniosowała o ponowne zajęcie się przez komisję AFET tematem więzień CIA (przeciw byli przedstawiciele EPP). Decyzja w tej sprawie zostanie podjęta 9 lipca na posiedzeniu koordynatorów grup politycznych komisji.

3. KOMISJA DS. PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII (ITRE) - Opłaty roamingowe powinny zostać zniesione do końca 2015 r.

W dniu 9 lipca br. komisja ITRE przyjęła jednogłośnie rezolucję ws. całkowitego zniesienia opłat roamingowych w usługach telefonii komórkowej (połączenia telefoniczne, wysyłanie wiadomości tekstowych, czy też ściąganie danych) do końca 2015 r.

Posłowie podkreślili, że „niesymetryczne opłaty za roaming” nie tylko generują nadmierne koszty dla użytkowników, ale również utrudniają wzrost gospodarczy i dobrobyt. Są one jednym z powodów, dla których w Unii nie funkcjonuje jeszcze jednolity rynek telekomunikacyjny.

„To jednogłośnie głosowanie za Europą bez roamingu do 2015 r. jest mocnym sygnałem, że w pełni popieramy dążenia komisarz Kroes, zmierzające do zniesienia roamingu. Musimy zapewnić sprawne funkcjonowanie rynku telekomunikacyjnego. Obywatele nie powinni obawiać się już korzystania ze swoich telefonów do wykonywania połączeń lub pobierania danych podczas pobytu za granicą. Indie i USA już zniósł opłaty roamingowe. Najwyższy czas, by UE zrobiła to samo”, powiedział sprawozdawca **Jens Rohde** (ALDE, Dania). Jego projekt rezolucji został przyjęty jednogłośnie przez członków komisji. Rezolucja autorstwa **Jensa Rohde** będzie poddana pod głosowanie całego PE podczas wrześniowej sesji plenarnej.

Dochody z roamingu stanowią ok. 10% przychodów wielu operatorów UE. Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) szacuje, że średnio przemysł i użytkownicy prywatni płacą dwukrotnie więcej w porównaniu z kosztami, ponoszonymi przez operatorów na hurtowym rynku usług roamingowych.

Posłowie uważają, że nadmierne koszty korzystania z telefonu komórkowego są jednym z

powodów, dla których w Unii nie funkcjonuje jeszcze jednolity rynek telekomunikacyjny. Zniesienie opłat roamingowych ma kluczowe znaczenie dla stymulowania innowacji i powinno być powiązane z innymi środkami, mającymi na celu stworzenie prawdziwego jednolitego rynku cyfrowego, stwierdzają posłowie.

- **Kolejne kroki**

Rezolucja Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zostanie poddana pod głosowanie na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego w dn. 9-12 września i będzie częścią wkładu Parlamentu Europejskiego do październikowego szczytu Rady. Eurodeputowani **Pilar del Castillo** (EPP, Hiszpania), **Francesco de Angelis** (S & D, Włochy), **Amelia Andersdotter** (Greens / EFA, Szwecja) i **Evžen Tošenovský** (ECR, Czechy) pomogli w opracowania tekstu rezolucji.

4. KOMISJA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI (ENVI) – Posłowie zaostwiają prawo w celu zniechęcenia młodych ludzi do palenia

W dniu 10 lipca Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI), jako komisja wiodąca w PE, przyjęła stanowisko ws. dyrektywy tytoniowej. Europosłowie poparli projekt aktu prawnego, którego celem jest zniechęcenie młodych ludzi do palenia.

Wśród najważniejszych zapisów przyjętych przez Komisję ENVI znajdują się te dotyczące:

- zakazu stosowania aromatów smakowych w produktach tytoniowych (w tym takich jak truskawka, czy mentol);
- traktowania e-papierosów jako produktów medycznych (większa kontrola nad ich sprzedażą i produkcją);
- nakazu stosowania jednakowych opakowań (stosowanie ostrzeżeń zdrowotnych na każdej stronie paczki papierosów);
- przeznaczenia 75 proc. powierzchni opakowania na ostrzeżenia prozdrowotne (zakaz stosowania atrakcyjnych opakowań); oraz
- zakazu sprzedaży papierosów typu slim (stanowisko inne niż Rady)
- wypracowanie przez KE tzw. pozytywnej listy dopuszczalnych substancji (np. mentol, cukier).

„Celem jest zapobieżenie zachęcaniu młodych osób do palenia papierosów”, powiedziała **Linda McAvan** (S & D, Wielka Brytania), która jest posłem sprawozdawcą ws. dyrektywy tytoniowej w Parlamencie Europejskim. „Obecnie mamy do czynienia ze zmniejszającą się liczbą palaczy. Działania podejmowane przez władze publiczne ograniczyły liczbę palaczy w zeszłym roku, jednak mamy do czynienia z niepokojącą tendencją, bowiem 29% młodych ludzi pali. Ze statystyk Światowej Organizacji Zdrowia wynika, że od 2005 roku mamy do czynienia z tendencją rosnącą, jeśli chodzi liczbę palaczy wśród młodzieży w niektórych krajach”, dodała.

Za raportem posłanki **Lindy McAvan** (S&D, Wielka Brytania) głosowało 50 posłów, przeciw 13 a 8 wstrzymało się od głosu. Głosowanie plenarne przewidziane jest podczas wrześniowej sesji Parlamentu Europejskiego.

- **Dodatki i aromaty**

Zaktualizowana dyrektywa ws. wyrobów tytoniowych wprowadza zakaz używania dodatków i aromatów w wyrobach tytoniowych, które powodują, że takie papierosy stają się bardziej atrakcyjne, poprzez nadawanie im charakterystycznego smaku, a także stosowanie witamin, kofeiny i tauryny. Dodatki, takie jak cukier, które są niezbędne do produkcji wyrobów tytoniowych, będą jednak dozwolone.

- **‘Nie’ dla wprowadzających w błąd oznakowań**

Oznakowanie lub opakowanie produktu tytoniowego nie może sugerować, że dany produkt jest mniej szkodliwy lub też ma pozytywne skutki dla zdrowia czy też dla stylu życia. Nie może również przypominać produktów żywnościowych lub kosmetycznych.

- **Ostrzeżenia zdrowotne**

Posłowie z Komisji ENVI stwierdzili, że opakowania papierosów, tytoniu do skręcania papierosów i e-papierosów (na parę wodną) powinny posiadać ostrzeżenia zdrowotne po dwóch stronach opakowania. Ostrzeżenia te powinny obejmować co najmniej 75% zewnętrznej powierzchni opakowania, zarówno z przodu, jak i z tyłu opakowania.

- **Zakaz sprzedaży papierosów typu slim**

Papierosy typu slim, o średnicy mniejszej niż 7,5 mm a także paczki papierosów, w których jest mniej niż 20 papierosów, powinny być zakazane. Małe opakowania (tzw. lipstick packs) będą również zakazane. Ponadto zakazana będzie również transgraniczna sprzedaż wysyłkowa.

- **E-papierosy**

E-papierosy mogą być wprowadzane do obrotu w ramach istniejących zasad dotyczących produktów medycznych. Jednakże, „biorąc pod uwagę potencjał tych produktów w pomocy w rzucaniu palenia, państwa członkowskie powinny zapewnić, by mogły one być dostępne do kupna poza aptekami”, stwierdzają posłowie.

- **Nie będzie informacji na opakowaniach dotyczącej zawartości substancji smolistych i nikotyny**

Posłowie podkreślili, że zawartość substancji smolistych, nikotyny i tlenku węgla w papierosach musi odtąd być mierzona na podstawie odnośnych norm ISO, a dotychczasowe informacje prezentowane na paczkach papierosów okazały się mylące. W związku z tym proponują, żeby takie informacje nie były od tej pory umieszczane na opakowaniach.

- **Zwalczanie nielegalnego handlu**

Aby zmniejszyć wolumen nielegalnych wyrobów tytoniowych wprowadzanych do obrotu, państwa członkowskie muszą zapewnić, by wszystkie pojedyncze opakowania oraz opakowania wysyłane poza Unię Europejską były oznaczone odpowiednim identyfikatorem. Pozwoli to na prześledzenie trasy przesyłki od producenta do miejsca ich pierwszej sprzedaży detalicznej.

- **Opinie polskich posłów**

Polisce, która jest potentatem w produkcji papierosów typu slim i mentolowych, zależało na zachowaniu możliwości produkcji tego typu papierosów.

„W dzisiejszym (10 lipca 2013 r.) głosowaniu posłowie z komisji środowiska i ochrony zdrowia opowiedzieli się za stworzeniem tzw. pozytywnej listy substancji, które mogłyby

być dodawanie do papierosów. Nie ma bezpośrednio zapisu o zakazie papierosów mentolowych. Za stworzenie takiej listy odpowiedzialna byłby Komisja Europejska i eksperci. Posłom z tej komisji zależy głównie, aby papierosy smakowały i wyglądały jak papierosy. Stąd też silny opór wobec papierosów cienkich typu slim” - komentuje wynik głosowania poseł **Bogusław Sonik**.

„Korzystny z punktu widzenia obrony polskiego interesu, jest fakt że udało się przekonać wszystkie frakcje polityczne aby mandat negocjacyjny głosowany był na posiedzeniu planarnym. Oznacza to, że ostateczny wynik głosowania będzie bardziej reprezentatywny i będzie odzwierciedlał stanowisko całego PE. Będzie więc jeszcze szansa wprowadzenia poprawek odnośnie slimów i mentolu. Opinie płynące z pozostałych komisji są dowodem na to, jak bardzo PE jest podzielony w tej kwestii” – dodał poseł **Bogusław Sonik**.

Jolanta Hibner (EPP) nie jest przekonana, czy zaostrzenie przepisów dotyczących wyrobów tytoniowych będzie tak chroniło młodzież przed papierosami, jak sobie to wyobraża KE. „Większość komisji parlamentarnych wypowiedziała się negatywnie w stosunku do propozycji Komisji Europejskiej w sprawie aromatów charakterystycznych i papierosów typu slim” - przypomniała polska europosłanka. „Wycofanie ze sprzedaży papierosów tego typu nie wpłynie znacząco na konsumpcję wśród nieletnich, gdyż nie ma danych mówiących o odsetku młodych rozpoczynających nałóg od tego typu papierosów” – dodała.

Jednym ze środków służących zniechęcaniu młodych do palenia będzie obowiązek pokrycia 75 proc. powierzchni paczki papierosów graficznymi ostrzeżeniami przed skutkami palenia. Hibner pozytywnie oceniła propozycję zamieszczania ostrzeżeń obrazkowych, które – przyznała – „mogą odegrać pewną rolę jeśli chodzi o ochronę przed uzależnieniem”.

- **Uprawa tytoniu w Polsce**

Polska jest jednym z największych producentów tytoniu w Europie - uprawia się go w 14,5 tys. gospodarstw rolnych, a 70 proc. produkcji trafia na eksport. W zeszłym roku jego wartość wyniosła 1 mld zł. Przy produkcji papierosów pracuje 6 tys. osób, a przy uprawie tytoniu 60 tys. Kolejne 500 tys. ma pracę w handlu hurtowym i detalicznym. Polska walczy więc o tysiące miejsc pracy.

- **Aspekt zdrowotny**

Jednak w UE z powodu palenia umiera co roku około 700 tys. osób. W Polsce codziennie pali tytoń ok. 8,7 mln, tj. 27 proc. dorosłych Polaków. Palenie tytoniu jest główną przyczyną przedwczesnych zgonów wśród dorosłych Polaków: aż 94 proc. przypadków raka płuc wśród mężczyzn i 68 proc. wśród kobiet jest właśnie wynikiem palenia tytoniu. Zaostrzenie prawa przynosi efekty: w 2002 roku w UE liczącej wówczas 15 członków, papierosy paliło 40 proc. ludności, w zeszłym roku w UE 27 odsetek palaczy spadł do 28 proc.

- **Możliwe konsekwencje dyrektywy**

Od 2004 roku dochody budżetu państwa z tytułu akcyzy i podatku VAT na papierosy rosły z roku na rok i w ostatnich dwóch latach dostarczyły ponad 9 proc. łącznych wpływów budżetowych Polski.

Systematyczny wzrost trwał do połowy 2012 roku, ale w drugim półroczu doszło do około dwuprocentowego spadku dochodów w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. W styczniu tego roku Ministerstwo Finansów odnotowało ponad 17 proc. spadku wpływów z akcyzy w porównaniu ze styczniem 2012 roku.

Oznacza to, że bieżący rok może być pierwszym od 10 lat, kiedy dochody z tytułu akcyzy będą niższe niż w roku poprzednim. Przepisy zaostrzające dyrektywę tytoniową z pewnością nie pomogą budżetowi państwa. Przeciwnicy dyrektywy wskazują również na możliwość poszerzenia się szarej strefy.

- **Tło**

Dwanaście lat po wejściu w życie obecnie obowiązującej dyrektywy palenie jest nadal najczęstszą przyczyną możliwych do uniknięcia zgonów - w UE z powodu palenia umiera co roku około 700 tys. osób. Środki podejmowane przez lata w celu ograniczenia liczby palaczy zadziałały, bowiem w ostatniej dekadzie liczba palaczy spadła z prawie 40% w UE-15 w 2002 do 28% w UE-27 w 2012 roku.

- **Następne kroki**

Głosowanie plenarne w PE zaplanowane jest na wrzesień tego roku.

5. KOMISJA DS. WOLNOŚCI OBYWATELSKICH I SPRAWIEDLIWOŚCI – Śledztwo ws. amerykańskiego programu nadzoru PRISM

W dniu 10 lipca br. Komisja ds. Wolności Obywatelskich i Sprawiedliwości (LIBE) oficjalnie rozpoczęła dochodzenie ws. amerykańskiego programu nadzoru (PRISM) oraz ws. innych zarzutów dotyczących szpiegostwa instytucji i państw członkowskich UE. Komisja LIBE ma przedstawić wyniki swojego śledztwa do końca tego roku. Dochodzenie PE będzie obejmowało przesłuchania władz państw członkowskich UE i USA, ekspertów prawnych i specjalistów IT, przedstawicieli organizacji pozarządowych, organów ochrony danych, przedstawicieli parlamentów narodowych, którzy się zajmują tym tematem i przedstawicieli firm prywatnych, zaangażowanych w przesyłanie danych. Pierwsze przesłuchanie odbędzie się w dniu 5 września.

Śledztwo Komisji Wolności Obywatelskich i Sprawiedliwości będzie polegało na gromadzeniu informacji i dowodów w celu zbadania rzekomych działań USA i UE - amerykańskiego programu nadzoru (PRISM) oraz innych zarzutów dotyczących szpiegostwa instytucji i krajów UE. Następnie Komisja będzie oceniać wpływ tych działań na prawa podstawowe obywateli UE, w szczególności dotyczące ochrony danych i poszanowania życia prywatnego, wolności słowa, domniemania niewinności i skutecznego środka odwoławczego.

Posłowie przyjrzą się również najlepszym instrumentom zadośćuczynienia w przypadku, gdyby potwierdzone zostało naruszenie tych praw; wydadzą zalecenia, aby zapobiec dalszym naruszeniom; oraz doradzą, jak wzmocnić bezpieczeństwo instytucji UE, jej organów i agencji.

• Przesłuchania

Od września br. śledztwo przyjmie formę publicznych przesłuchań przedstawicieli władz USA, Komisji Europejskiej i Rady, przedstawicieli państw członkowskich, uczestników transatlantyckich grup ekspertów, ekspertów prawnych i informatycznych, organizacji pozarządowych, organów ochrony danych, parlamentów narodowych, firm zajmujących się przesyłaniem danych do NSA lub równoważnych systemów.

Jedno z pierwszych przesłuchań ma być poświęcone "amerykańskiemu programowi PRISM i kwestiom prawnym związanym z FISA" (US Foreign Intelligence Surveillance Act). Możliwi mówcy to m.in. ambasador USA w UE, urzędnicy amerykańskiej Krajowej Agencji

Bezpieczeństwa, eksperci prawni oraz przedstawiciele amerykańskich organizacji, takich jak *Electronic Privacy Information Center* (EPIC) i Amerykański Związek Swobód Obywatelskich (ACLU).

Dodatkowo, posłowie podczas posiedzenia komisji zaapelowali o większą ochronę dla osób, które ujawniły informacje nt. programu PRISM i działalności szpiegowskiej USA na terenie UE. Według szefa komisji LIBE należy również zbadać programy gromadzenia i kontroli danych osobowych w krajach członkowskich UE, takie jak brytyjska Tempora. Przesłuchania rozpoczną się dopiero po wakacjach. Posłowie chcą przesłuchać m.in. przedstawiciele władz USA (ambasadora USA przy UE i przedstawiciele Agencji Bezpieczeństwa Narodowego - NSA).

- **Badania i ekspertyzy**

Komisja Wolności Obywatelskich i Sprawiedliwości zleci kilka ekspertyz. Dwie pierwsze będą dotyczyć programów nadzoru prowadzonych przez USA i państwa członkowskie UE i kontynuację zaleceń Komisji Echelon (the Echelon Committee). Parlament Europejski zaakceptował projekt powołania specjalnej komisji w 2000 r. Miała ona zbadać kwestie domniemanego szpiegostwa przemysłowego oraz kradzieży europejskich tajemnic przemysłowych dokonywanych za pomocą satelitarnego systemu informatycznego Echelon. Miała też zbadać, czy działanie systemu Echelon nie narusza prywatności obywateli Europy. Echelon to sieć satelitów i superkomputerów, należąca do US National Security Agency (NSA), pozwalająca na kontrolę wszelkich form komunikacji elektronicznej: faksów, rozmów telefonicznych i poczty elektronicznej. Rząd Stanów Zjednoczonych regularnie zaprzecza pogłoskom, jakoby Echelon był wykorzystywany do szpiegostwa przemysłowego, i zapewnia, że system został stworzony wyłącznie do walki z terroryzmem, handlem narkotykami i praniem brudnych pieniędzy. Stacje nasłuchowe, działające na potrzeby projektu Echelon, zainstalowane są na terenie Stanów Zjednoczonych, Australii, Kanady, Nowej Zelandii, a także Wielkiej Brytanii.

- **Delegacja Komisji Wolności Obywatelskich i Sprawiedliwości do Waszyngtonu**

Posłowie Komisji Wolności Obywatelskich i Sprawiedliwości planują spotkania związane z tym śledztwem z władzami USA i Kongresu Stanów Zjednoczonych podczas wizyty delegacji do Waszyngtonu zaplanowanej na koniec października. Komisja Spraw Zagranicznych planuje odbyć podobną wizytę.

- **Kolejne kroki**

Wnioski i zalecenia eurodeputowanych zostaną ujęte w sprawozdaniu, które zostanie przedstawione Parlamentowi Europejskiemu do końca roku. Grupy polityczne będą musiały szybko zdecydować o tym, kto będzie sprawozdawcą odpowiedzialnym za przygotowanie raportu w tej sprawie.

Dotychczas zaplanowano dwanaście spotkań, które mają się odbyć do końca 2013 r. Pierwsze spotkanie odbędzie się w dniu 5 września br.

Spotkanie prowadzili posłowie: **Juan Fernando López Aguilar** (S & D, Hiszpania) i **Sophie in 't Veld** (ALDE, Holandia)

6. KOMISJA DS. ROZWOJU REGIONALNEGO – Przyjęcie pakietu ws. polityki spójności na lata 2014-2020

Komisja ds. Rozwoju Regionalnego REGI w dniu 10 lipca br. przyjęła pakiet pięciu rozporządzeń dotyczących polityki spójności na lata 2014-2020. Polityka regionalna po 2014 r. za główny cel stawia sobie maksymalne wykorzystanie środków unijnych w celu tworzenia wzrostu i miejsc pracy, dzięki inwestycjom realizującym cele strategii Europa 2020.

Posłowie poparli rozwiązania, które wyznaczają wspólne zasady dla wszystkich pięciu funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Według posłów ważne jest, aby regionalni partnerzy mieli większy wpływ na przygotowanie i wykonywanie umów partnerskich. Kwestie które będą szczególnie istotne w trakcie końcowego etapu nieformalnych trilogów to sprawa **warunkowości makroekonomicznej, rezerwy wykonania oraz kwalifikowalność nieuzyskanego VATu**. Dodatkowo z punktu widzenia Polski, ważne jest zapewnienie **elastyczności przy wyborze inwestycji** (poparte w stanowisku PE), czyli dalsza możliwość finansowania infrastruktury w dziedzinie ochrony środowiska, transportu i TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne w regionach bardziej rozwiniętych, m.in. na Mazowszu).

7. KOMISJA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI (ENVI) – Posłowie opowiadają się za promowaniem zaawansowanych biopaliw

Projektowane środki prawne, mające na celu ograniczenie tradycyjnej produkcji biopaliw i przyspieszenie przejścia do nowej generacji produktów z innych źródeł, takich jak wodorosty lub niektóre rodzaje odpadów, zostały zatwierdzone przez Komisję Ochrony Środowiska w dniu 11 lipca br. Środki te mają na celu zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, z uwagi na rosnące wykorzystanie gruntów rolnych do upraw wykorzystywanych do produkcji biopaliw.

„Cieszę się z decyzji Komisji Ochrony Środowiska, mającej na celu dążenie do obniżenia emisji gazów cieplarnianych wynikającego z pośredniej zmiany sposobu użytkowania gruntów poprzez ujęcie ich w przepisach, w celu ograniczenia produkcji pierwszej generacji biopaliw oraz promowanie zaawansowanych biopaliw”, powiedziała sprawozdawczyni **Corinne Lepage** (ALDE, Francja) po głosowaniu.

„Myślę jednak, że przemysł musi mieć czas na dostosowanie się i dlatego zaproponuję kompromis, aby osiągnąć ten cel podczas sesji plenarnej”, dodała. Sprawozdanie posłanki zostało przyjęte stosunkiem głosów: 43 za, przy 26 głosach sprzeciwu i przy jednym głosie wstrzymującym się.

• Co to jest pośrednia zmiana użytkowania gruntów (ILUC)?

Korzystanie z gruntów rolnych do produkcji biopaliw zmniejsza obszar dostępny dla roślin spożywczych. Zwiększa to presję, aby uwolnić więcej ziemi, np. przez wylesianie, w celu uprawiania większej ilości zbóż do produkcji żywności. Pośrednia zmiana użytkowania gruntów następuje wówczas, gdy likwidowane są lasy i tereny podmokłe jako rekompensaty za ziemie pod uprawę roślin energetycznych w innych rejonach. Samo w sobie wylesianie zwiększa jednak emisję gazów cieplarnianych, które mogą zniwelować część korzystnych efektów wynikających ze stosowania biopaliw. Emisja gazów cieplarnianych z biopaliw, takich jak olej palmowy, sojowy i rzepakowy są wyższe niż w przypadku paliw kopalnych, jeśli doliczy się skutki pośredniej zmiany sposobu użytkowania gruntów (Indirect Land Use Change ILUC), wynika z danych Unii Europejskiej, opublikowanych w 2012 r.

Parlament wezwał już UE w 2008 r. do wzięcia pod uwagę czynnika ILUC jako elementu polityki w zakresie biopaliw.

- **Ograniczenie wykorzystania biopaliw pierwszej generacji i wspieranie innowacji**

Udział energii ze źródeł odnawialnych w transporcie musi do 2020 r. wynosić co *najmniej* 10% końcowego zużycia energii w tym sektorze. Posłowie zaproponowali, by udział biopaliw pierwszej generacji, wytwarzanych z żywności i upraw energetycznych, nie mógł przekroczyć 5,5% całkowitego zużycia energii w transporcie do 2020 r. (Komisja Europejska zaproponowała ograniczenie do 5%).

- **Oszczędzać lasy, nie zakłócać polityki odpadów**

Posłowie stwierdzili, że zaawansowane biopaliwa wytwarzane z innych źródeł, takich jak wodorosty lub niektóre rodzaje odpadów, powinny stanowić nie mniej niż 2% całkowitej konsumpcji energii w 2020 r. Jednak te 2% nie powinny zostać osiągnięte kosztem pozbawiania innych branż surowców, destabilizacji polityki UE odpadów, nadmiernego wykorzystywania lasów lub zmniejszenia różnorodności biologicznej.

- **Promowanie pojazdów elektrycznych**

Członkowie Komisji ENVI dodali, że w celu zwiększenia udziału w rynku pojazdów elektrycznych, energia elektryczna wytwarzana z odnawialnych źródeł energii powinna stanowić 2% całkowitego zużycia energii w transporcie do 2020 r.

- **Kolejne kroki**

Rezolucja legislacyjna zostanie poddana pod głosowanie na sesji plenarnej w Strasburgu we wrześniu.

- **Informacje dodatkowe**

Jeden z najnowszych raportów przewiduje, że – o ile nie zostanie powstrzymany wzrost produkcji oleju palmowego - do końca dekady z powodu ILUC zostaną zniszczone wszystkie bagienno-torfowe lasy tropikalne w Malezji, co będzie miało niepokojące konsekwencje dla wielkości emisji gazów cieplarnianych. Aby ocenić wpływ paliw na klimat, Bruksela zaproponowała określenie współczynnika na podstawie obliczeń ich pełnego cyklu emisji, i stąd debata nad czynnikami ILUC i biopaliwami.

W ostatnim przeglądzie dyrektywy w sprawie jakości paliwa UE proponuje domyślną wartość 107g ekwiwalentu CO₂ na megadzul paliwa (CO₂/mj) dla ropy z piasków roponośnych, w porównaniu do 87,5g CO₂/mj dla ropy naftowej. Współczynniki te umożliwiają porównanie szkodliwości produkcji tych paliw dla środowiska.

Dla biopaliw współczynniki te wyglądają następująco:

- olej palmowy- 105g
- sojowy - 103g
- rzepakowy - 95g
- słonecznikowy - 86g
- olej palmowy z wychwytem metanu - 83g
- pszenica (technologia nieokreślona) - 64g
- pszenica (jako paliwo wykorzystywane w elektrociepłowniach) - 47g
- kukurydza - 43g
- cukier trzcinowy - 36g
- burak cukrowy - 34g
- pszenica (słoma wykorzystywana jako paliwo technologiczne w elektrociepłowni) - 35g
- etanol drugiej generacji (wytwarzany z wykorzystaniem ziemi) - 32g
- biodiesel drugiej generacji (wytwarzany z wykorzystaniem ziemi) - 21g
- etanol drugiej generacji (wytwarzany z bez wykorzystania ziemi) - 9g
- biodiesel drugiej generacji (wytwarzany z bez wykorzystania ziemi) - 9g

Isabelle Maurizi, rzeczniczka European Biodiesel Board powiedziała, że dane dotyczące wartości emisji z biopaliw, jakie wyciekły, oraz najnowsze raporty unijnego Wspólnego Centrum Badawczego, Europejskiej Agencji Środowiska i International Food Policy Research Institute, nie pokrywają się z wynikami badań w USA.

Nusa Urbancic z grupy nacisku Transport & Environment wezwała Unię Europejską, by ta wysłała wyraźny sygnał do rynków, jakie biopaliwa będą w przyszłości pożądane. Dysponując wiedzą naukową na temat klimatycznych zalet biopaliw drugiej generacji "nie ma żadnego usprawiedliwienia, by teraz nie działać w celu rozwiązania tego [problemu]", dodała Urbancic.

Raport opublikowany 24 stycznia 2012 r. przez francuskiego audytora stwierdził, że chociaż rolnicy zyskują na bieżącej polityce UE dotyczącej biopaliwa, wynikające z niej korzyści dla środowiska są "wątpliwe" a dla kierowców oznacza ona wyższe zużycie paliwa i wysokie ceny na stacjach.

8. KOMISJA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI (ENVI) - Przyjęcie sprawozdania ws. oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne

W dniu 11 lipca br. Komisja ds. Środowiska ENVI przyjęła większością głosów projekt sprawozdania autorstwa posła **Andrea Zanoniego** (ALDE, Włochy) w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne. Ze względu na złożoność poprawek oraz istotny charakter opracowywanych przez Komisję ENVI postulatów do ww. dyrektywy, mandat dla posła sprawozdawcy na nieformalne negocjacje z Radą i Komisją Europejską w ramach I czytania zostanie poddany pod głosowanie na sesji plenarnej po przerwie wakacyjnej (Poseł nie wnioskował o mandat podczas głosowania w Komisji).

Komisja ENVI przegłosowana niekorzystne dla rozwoju sektora wydobycia gazu łupkowego poprawki do dyrektywy ws. oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne.

Objęcie obowiązkiem sporządzenia pełniej oceny oddziaływania na środowisko fazy poszukiwawczej może poważnie zagrozić lub nawet uniemożliwić wydobycie węglowodorów niekonwencjonalnych w Europie. **Poprawka nr 50 zaostrzająca wymogi związane z przeprowadzeniem obowiązkowej oceny oddziaływania na środowisko dla inwestycji związanych z poszukiwaniem, oceną i wydobyciem gazu łupkowego** (przeniesienie ww. działań do aneksu I projektu dyrektywy).

Poprawka przeszła głosami grupy socjalistów, zielonych, ale również i liberałów którzy od miesięcy wyprowadza intensywną kampanię anyłupkową w Brukseli.

Na tym etapie zakończyły się prace w komisji właściwej i następne działania w tej sprawie będą prowadzone na poziomie całego PE na sesjach plenarnych. Zakończenie I czytania w PE planowane jest na 23 października 2013 r.

„Po przegłosowaniu mojego raportu w listopadzie 2012 roku stało się jasne, że nie ma szans w Europie na wprowadzenie moratorium w dosłownym tego słowa znaczeniu. Dlatego w dalszym ciągu są próby praktycznego uniemożliwienia lub doprowadzenia do komercyjnej nieopłacalności wydobycia gazu łupkowego. Nie ma żadnych podstaw aby również fazę rozpoznawczą obejmować takim rygorystycznymi środowiskowymi regułami. Wprowadzenie dodatkowego rozróżniania na odwierty konwencjonalnie i niekonwencjonalne są wprost wymierzone w rozwój tego sektora w Europie” - alarmował po głosowaniu poseł **Bogusław Sonik** (EPP). Głosowanie nad mandatem negocjacyjnym odbędzie się prawdopodobnie we wrześniu podczas głosowania na sesji planarnej. Poseł Sonik zapowiada złożenie poprawek do sprawozdania oraz lobbing na rzecz poparcia i zbudowania większości na plenum.

- **Raport Agencji Informacji Energetycznej (EIA)**

Najnowszy raport amerykańskiej rządowej Agencji Informacji Energetycznej (EIA) o gazie łupkowym jest dostępny na stronie: <http://www.eia.gov/analysis/studies/worldshalegas/>

W części dotyczącej Polski raport wskazuje, że nasz kraj ma „jedną z najkorzystniejszych w Europie infrastruktur oraz poparcie społeczne dla rozwoju łupków”. W raporcie stwierdzono, że najlepsze perspektywy wydobycia ma region północnej Polski o stosunkowo prostej strukturze. Spore zasoby ma też Podlasie i region wokół Lublina, ale są to tereny o skomplikowanej strukturze geologicznej i wiercenia mogą być utrudnione.

Nowe dane zebrane od ostatniej oceny EIA w 2011 roku wskazują na mniejsze o 20 proc. w porównaniu z poprzednią oceną zasoby łupków w Polsce. Autorzy raportu wskazują, że przemysł łupkowy jest na bardzo wczesnym etapie eksploatacji, a dotychczas przeprowadzone wiercenia nie spełniły początkowych wysokich oczekiwań przemysłu. „Za wcześnie jest jednak, by przekreślać potencjał łupkowy Polski” - głosi raport wskazując na konieczność znacznie większej liczny wierceń.

9. KOMISJA DS. GOSPODARCZYCH I MONETARNYCH (ECON) - Niskie stopy procentowe przyczynią się do ożywienia gospodarczego

Prezes Europejskiego Banku Centralnego **Mario Draghi** omówił z eurodeputowanymi w dniu 9 lipca br. podczas posiedzenia Komisji ECON aktualną sytuację w strefie euro. Odniósł się w szczególności do następujących kwestii: przyczyn obniżenia długoterminowych stóp procentowych przez EBC w zeszłym tygodniu, sposobów na zwiększenie akcji kredytowej dla małych firm i działań, mających na celu zmniejszenie fragmentacji rynków finansowych w Unii Europejskiej.

- **Niskie stopy procentowe**

Posłowie zgodzili się ze stwierdzeniem pana Draghi, że niskie stopy procentowe są właściwą odpowiedzią na słabą aktywność gospodarczą i niewielką dynamikę akcji kredytowej. Jednak europosłowie chcieli wiedzieć, dlaczego krajowe i międzybankowe stopy procentowe są wciąż znacznie wyższe oraz w jaki sposób dysproporcje wskaźników udzielania kredytów wśród państw członkowskich mogą zostać zmniejszone.

- **Kredyty dla małych i średnich przedsiębiorstw**

Posłowie z zadowoleniem przyjęli obietnicę ułatwień w udzielaniu kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), co pokazuje zeszłotygodniowa decyzja ws. obniżenia stóp procentowych. Stwierdzili jednak, że banki nie udzielają wystarczających kredytów MŚP, pomimo otrzymywania coraz tańszego finansowania z EBC. Sugerowali, że oceny ryzyka dla małych i średnich przedsiębiorstw powinny zostać zmienione, aby umożliwić im uzyskanie kredytów, by mogły odgrywać ważniejszą rolę w gospodarce.

- **Zmniejszenie fragmentacji**

Posłowie wyrazili zaniepokojenie rozdrobnieniem unijnego sektora bankowego i zastanawiali się, czy unia bankowa przypadkiem nie doprowadzi do jeszcze większej fragmentacji między państwami z oraz spoza strefy euro.

Posłowie z zadowoleniem przyjęli porozumienie Rady w sprawie procedur prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, ale podkreślili potrzebę odpowiedzialności

systemów gwarancji depozytów za postępowanie naprawcze. W związku z tym, że EBC stanie się jedynym europejskim organem nadzoru, ponownie podkreślili, że musi spełniać wysokie standardy odpowiedzialności demokratycznej.

- **Zagrożenia dla gospodarki**

W debacie z posłami pan Draghi przedstawił ocenę sytuacji ryzyka gospodarczego w UE, jako przewodniczący Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (ESRB). Posłowie pytali pana Draghiego, czy konsolidacja fiskalna stwarza ryzyko dla gospodarki oraz czy narzędzia walki z recesją, takie jak niskie długoterminowe stopy procentowe EBC, mogą wpływać na narastanie tego ryzyka. Inne pytania dotyczyły tego, czy działania podejmowane przez ESRB wpłynęły na ustawodawców i czy postępowali oni zgodnie z jej zaleceniami w celu likwidowania ryzykownych praktyk lub niepokojących trendów gospodarczych.

10. KOMISJA DS. RYNKU WEWNĘTRZNEGO (IMCO) - Ponowna rejestracja samochodu w innym kraju UE: eurodeputowani popierają nowe prawo

Komisja IMCO (ds. Rynku Wewnętrznego) w dniu 9 lipca br. przyjęła raport ws. propozycji KE dotyczącej ponownej rejestracji samochodów w krajach UE. Posłowie Komisji ds. Rynku Wewnętrznego stwierdzili, że wprowadzenie ułatwień w ponownej rejestracji samochodu w innym państwie członkowskim UE może prowadzić do oszczędności na poziomie 1,5 mld EUR rocznie. Raport autorstwa **Toine Manders** (ALDE, Holandia) proponuje m.in. ustanowienie limitu trzech miesięcy na dokonanie ponownego zarejestrowania samochodu w nowym kraju oraz nakłada wymóg na państwa członkowskie wzajemnego uznawania badań technicznych pojazdów mechanicznych. Raport jest wstępem do rozpoczęcia negocjacji z Radą, które prawdopodobnie rozpoczną się na jesieni br.

W przedstawionej w kwietniu 2012 r. propozycji legislacyjnej mającej na celu uproszczenie transferu pojazdów silnikowych w ramach UE, Komisja Europejska szacowała, że pomoże to przedsiębiorstwom, obywatelom i organom rejestracyjnym zaoszczędzić prawie 1,5 mld EUR rocznie.

„Moje sprawozdanie zajmuje się kluczowym problemem dla obywateli europejskich, którzy chcą skorzystać z jednolitego rynku. Nowe rozporządzenie pozwoli im ponownie

zarejestrować swoje pojazdy bez nadmiaru formalności i po niższych kosztach”, powiedział sprawozdawca **Toine Manders**.

Komisja jest zdania, że po trzech latach od wejścia w życie nowego prawa, państwa członkowskie powinny umożliwić właścicielom pojazdów zgłoszenie ponownej rejestracji online.

- **Jednakowy termin dla wszystkich**

Nowe prawo dałoby obywatelom trzy miesiące od momentu zmiany swojego miejsca zamieszkania w nowym państwie członkowskim UE, by ponownie zarejestrować swoje samochody i motocykle.

- **Bez powielania badań technicznych**

Prawo wymaga także od państw członkowskich wzajemnego uznawania świadectw badań technicznych. Dodatkowe kontrole mogą być wprowadzone wyłącznie wtedy, gdy pojazd został poważnie uszkodzony i pojawiła się rozbieżność pomiędzy danymi podanymi we wniosku oraz w rejestrze pojazdów.

Ponadto posłowie stwierdzili, że państwa członkowskie powinny mieć możliwość wymagania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej jako warunku rejestracji pojazdu.

- **Tablice rejestracyjne krajowe czy UE?**

Obywatele i przedsiębiorstwa przenoszący się do innego państwa członkowskiego UE, w szczególności wypożyczalnie i firmy leasingowe, będą mogły wybrać, czy mają tablice rejestracyjne krajowe czy też w unijnych kolorach (żółte znaki na niebieskim tle), pod warunkiem, że jest to zgodne z przepisami krajowymi dotyczącymi stosowania kolorów UE.

- **EUCARIS**

Aby zapewnić, że proponowane uproszczenie ponownej rejestracji samochodów nie wzmogą przemytu transgranicznego samochodów, Parlament poparł przepisy dotyczące zacieśnienia współpracy między krajowymi organami rejestracyjnymi pojazdów państw członkowskich oraz umożliwienie im wzajemnego dostępu do rejestrów pojazdów.

W tym celu posłowie zalecają poprawę systemu EUCARIS (ang. the European car and driving license information system), który już funkcjonuje w większości państw członkowskich.

- **Kolejne kroki**

Rezolucja legislacyjna została przyjęta 34 głosami za, przy 3 głosach wstrzymujących się. Komisja zdecyduje później, czy rozpocząć nieformalne negocjacje z Radą w sprawie zmienionego projektu rozporządzenia.

Posiedzenie Komisji prowadził poseł **Malcolm Harbour** (ECR, Wielka Brytania).

11. INNE - Parlamentarne priorytety na drugą połowę 2013 r.

Po powrocie z wakacji parlamentarnych, trwających od połowy lipca do września, deputowani będą musieli podjąć kilka trudnych decyzji, mających wpływ na kształt Europy i jej polityki w nadchodzących latach. Wśród najważniejszych kwestii, które wypełniają jesienno-zimową agendę, znajdzie się m.in.: głosowanie nad wieloletnim budżetem UE, reformą banków i nowymi regulacjami chroniącymi nasze dane.

- **Siedmioletni budżet, WPR i tytoń**

Jesienią Parlament przegłosuje ostateczny projekt wieloletnich ram finansowych (MFF) na lata 2014-2020. Od decyzji ws. budżetu zależeć będzie także przyszłość reformy Wspólnej Polityki Rolnej (WPR).

Podczas wrześniowej sesji plenarnej, posłowie zagłosują nad zaostreniem przepisów obejmujących produkty tytoniowe, mającym zniechęcić młodych do palenia. Parlamentarzyści wyrażą także swoją opinię w kwestii promowania nowych, bardziej ekologicznych biopaliw.

- **Ochrona prywatności, PRISM i banki**

Druga połowa roku to przede wszystkim okres intensywnych prac nad reformą przepisów chroniących nasze dane prywatne, zwłaszcza te, które gromadzone są w sieci. Członkowie komisji ds. wolności obywatelskich (LIBE) przeprowadzą także śledztwo w sprawie amerykańskiego programu inwigilacji PRISM.

W październiku Parlament przegłosuje propozycję objęcia lepszą ochroną miliona pracowników delegowanych. Deputowani będą chcieli także osiągnąć porozumienie z Radą w sprawie nadzoru europejskich banków.

Opracowała:
Dr Magdalena Skulimowska